

۲۸ دادنامه‌ی انجمن مردمی، برای نجات زیست بوم زاگروس	۵ ئەو سەرچاوانەی لە سەر ھەردانى فرمیسکى چاوى جوانە مەرگانى *** ناساندنى ژيان و ژينگەي گوندى چۈر	۲ فرماندار مریوان: آتش سوزى جنگل های مریوان طبيعي است
--	--	--

مشکه کان!، تا کهی کون و قوژبى ئەم
ولاتە ھەل دەکۈلن؟!!

ئەمین عەزىزى

بايي خه نادر يئه ئهو ئاسه وارو ميراته فەرەنگىيانە؟ دووهەم؛ بە
ج شىپۇرىدەك ئەم ميرات و ئاسه وارانە لە شۇنىن و ناواچە خۆيان،
ھەل كىراون و كەتوونەتەغەربىي و ج كەسانىتك ئەم كارهيان
كىردووه؟ دياره ھەممومان لە سەودا و قاچاخى ئەتىقە و
دەرھەتىنى گەنجى! شتى لەم بايي تەبى ئاكا نىن. ئەلەتە
ئەممەش باسېكى يەكجار بەرلالوھو خەفھەت و كەسەرلى زۆرە
كورد وتهنى "ئەم ھەويىرە نۇ مەن خوى ئەبات!". بەلام
ئەوهى پىۋەندى بە خۇمانەوە ھەيدە ئىمەمى دانىشتowanى ئەم
ناواچە ئەگرىتتەوە، بى ھەلۈپىسى و بى لايىنى ھەل ناگىرىت و
ئەركو بەپرسايدىتىھى كى مرۆقى و شارۆمەندانىيە بۇ ھەممۇ
تاكىكى ئەم كۆمەلگايد. دياره ئەم ئەركە بۇ ئەم نىشتىمانەي
ئىمەم، گەلىك پې بايي خەترو گەراتتە. وەك دەزانىن، حاشا كەدن
لە ماھە سەرتايەكان، لە سەددى ۲۱ زايىنىشدا ھەر باوهە
رەگەز يەھەستى و شۇۋىنىزىمى نەتەوە بالا دەستەكانى ناواچە
دانەمر كاۋەتەوە ھەنۇو كە تىيگەيشتن و بېرۇ ۋاھزى ئەوان دوور
لە كىسانى و شارستانىيەت و برايەتىيە. سپىنهە، شىپواندىن، ون
كەرنى و تەنانەت دىزىن و تالان و بېرى ئاسه وارى كەن ئارابىي و
ميراتە فەرەنگىيە كان و، بەلگە دۆسيھى ناسنامەي لەم ناواچە،
خەسارلىكى قەرەبىو نەكراوى وەپەر ھوشىاري نەتەوهىي و
رەوتى ئەزمۇون وەرگەتن لە مېزۇو ئەم كۆمەلگە خستووە.
ھەر چەند ئاشكارايە كە لە سەرتاسەرلى ولاٰتا بايەخىكى ئەم تو
نادر يئە ميراتى فەرەنگى و مېزۇو و ئەزمۇونى پېشىنیان؛ وەك
دياره، ئەم روانىگە نزەم بۇ ئەم بايي تەگىنگە، ھەر لە تەختى
جەمشىدلو شۇوشەدە تا دەگاتە ھەممەنانە و تاقەوسان و ئىلامو
ورمىي و دەگىتتەوە. ئەممەش، ھەر باسى "نۇ مەنە
خۇوكەيە" و لوق و بېرى زۆرى لى ئەپىتتەوە. ئەمما خەمنامە كە
ئەوهىدە كە

برو بُو لَّا په رهی ۳

سخن آغازین

به نام آفریننده طبیعت و زیبایی

دست متجاوزین به آثار باستانی و میراث فرهنگی را،
کوچاه کنید!

آثار به جا مانده از گذشتگان، یا همان میراث فرهنگی؛ شامل آثار باقیمانده از پیشینان است که شان دهنده‌ی حرکت انسانها در طول تاریخ می‌باشد و با شناسایی آن زمینه‌ی شناخت هویت و خط حرکت فرهنگی او میسر می‌گردد و از این طریق زمینه‌های عبرت برای انسان فراهم می‌آید. میراث فرهنگی یک عنصر اساسی در ایجاد و حفظ هویت ملی - فرهنگی - تاریخی ماست. آنها منابعی بدون جایگزین هستند که می‌توانند میان آینده و گذشته‌ی ما وحدت ایجاد کنند.

وحدت ایجاد کنند.

در سرزمین ما به عنوان یکی از خاستگاه‌های کهن تمدن، آثار مهمی از جمله اشیا و بنای‌های تاریخی وجود داشته و دارند که اکنون اثری از بسیاری از آنها دیده نمی‌شود. بنای‌های چون "وله گهور، فهیله قوس، قله‌لای نولوو، قله‌لای گهوری گرد، گرد ظاسنگه ران نی، قله‌لای ده رزیان و...." یا به طور کلی از بین رفته‌اند یا آثار کمی از آنها به جای مانده است. آنها می‌توان قلعه امام را نام برد تا بودی قرار دارند، از میان آنها می‌توان حفاظت و نجات آن انجام نگیرد، بی‌شك به سرنوشت دیگر آثار گرفتار می‌شود. پیشیه نیز و مندانه تاریخی و فرهنگی ملت ما از سویی، و رشد فراینده‌ی پدیده‌ی جهانی شدن از دیگر سو، و نیز فشارهایی مانند، فقر فرهنگی، سودجویی و چاولگری افراد و باندهای مافیایی، بی‌توجهه‌ای عمد و غیر عمد... به تابودی آثار گرامایه (میراث فرهنگی) پیشینانمان کمک کرده است. انتظار این است، اقشار مختلف بویژه مسئولین، نخبگان و روشنفکران، به این مهم توجه بیشتری نموده و دست افراد و باندهای مت加وز به حقوق عمومی را افشا و که تام نمانند.

موضوع شماره آینده ویژه نامه چیا:
” می باشد. لذا از علاقمندان
خواهشمندیم که مقالات و نظرات خود را در
این زمینه به دفتر نشریه ارسال نمایند.

که تنها نظاره‌گر کوه‌های عربان زاگرس باشیم در حالی که انگشت حسرت به دندان می‌گزینم. امروز هم دیر است!

حضور اعضای چیا در پاوه

در پی گزارش منابع محلی مبنی بر وجود آتش سوزی گسترده و نبود توان مقابله‌ی جهت کنترل آتش، ده نفر از اعضای انجمن سبز چیا، ساعت ۲۰:۳۰ راهی شهر پاوه شدند. این آتش سوزی که هزاردن هکتار از جنگل‌ها و مراتع کوه های روبروی شهر پاوه را در کام خود گرفتار کرده بود، با تلاش و زحمت فراوان اعضای مجروب انجمن سبز چیا، در ساعت ۲۰:۳۰ بامداد کنترل شد. شایان ذکر است که در این آتش سوزی گسترده نزدیک به محیط شهری، هیچ‌کسی جهت مقابله با آتش در محل حضور نداشتند. بعد این آتش سوزی سیمای اطراف شهر پاوه کاملا در سیاهی چندین آتش سوزی گسترده اطراف آن احاطه شده است. به گفته‌ی اعضای انجمن سبز چیا، تراکت‌های زیادی جهت شناخت انجمن و دعوت به همکاری منابع محلی د مسیر مریوان-پاوه از جمله درکی، نودشه و خود شهر پاوه پخش شد، و این امید می‌رود که در صورت احتمال وجود آتش سوزی، مردم خود به مبارزه با این آتش ویرانگر برخزند.

در گیری تخریب گران و دوست

داران طبیعت

در شماره‌های گذشته چیا خبرهایی در مورد اقدام تعدادی از افراد سودجو به تخریب پوشش جنگلی اطراف روستای حسن آوله و بهشت مصطفی به چاپ رسید. به امید اینکه این افراد از این عمل دست بردارند و همچنین ادارات زیربسط نیز نظارت پیشتری بر این مسیر اعمال نمایند. اما متابسفانه این روند همچنان ادامه دارد و هفته گذشته تعدادی از این افراد با دوستداران طبیعت که به قصد صحبت و اقتعاع این افراد در محل حاضر شده بودند در گیر شدند. آنها مورد ضرب و شتم قرار دادند. اگر این روند تخریب همچنان ادامه یابد بدون شک لطمات جبران ناپذیری به پوشش جنگلی این محدود و ارد شده و همچنین بافت شهر رادر اثر ساخت و ساز های غیر مجاز آشته تر می سازد.

هوشیاری و همکاری روستاییان

براساس گزارش کمیته بحران انجمن، در روستای بوریدر؛ اهالی، بویژه دهیاران و معلمین در تلاشی دلسوزانه، به کمک جنگل‌های گرفتار در میان آتش و دود شتافتند و توانستند بخش زیادی از آتش را فرو بنشانند. همچنین بر پایه همین گزارش، مردم روستای بناآچله، توانستند آتش افروزی دشمنان طبیعت را در اطراف روستای خود خنثی نمایند.

غیرطبیعی جلوه بدید. حالا یک عده شاید دنبال کارهای سیاسی باشد یا دنبال مسائل دیگر باشد و غرضی-بحشی را دنبال کنند. در واقعیت این طبیعی است که اتفاق می‌افتد، هر سال هم این اتفاق بوده. ما سال‌های گذشته هم به همین صورت داشته‌ایم. قبل از ما هم بوده و سال‌های قبل هم بوده و یقیناً بعدها هم خواهد بود.

آقای سید مهدی جعفری در پایان این گزارش می‌گوید: "علت آتش سوزی های مریوان هر چه باشد، از آسمان و رعد و برق های آن نیست. هر چه هست به دست انسان هایی است که آگاهانه یا ناآگاهانه زمین را جهنمی می‌سازند برای حیوانات و بزرخی برای هم نواعانشان."

غارتگران در کمین آثار تاریخی

این مرزو بوم

به دنبال خبری که از سوی دوست داران طبیعت به انجمن سبز چیا رسید، مطلع شدیم که افرادی سودجو به قصد یافتن و تطاول آثار تاریخی این سرزمین، اقدام به حفر و تخریب بخشی از زمینهای اطراف شهر نموده‌اند. بلاقاله تعدادی از اعضای انجمن در محل حاضر شده و اداره‌ی میراث فرهنگی را هم در جریان امر قرار دادند. متابفانه این اولین باری نیست که سودجویان به قصد نابودی پیشینه های تاریخی این سرزمین اقدام به یافتن و چپاول آثار تاریخی می‌نمایند. خوشبختانه این بار با هوشیاری مردم دلسوز و آگاه و همچنین پیگیری ادارات زیربسط تیر ناپاکشان به سنگ خورد.

این بار فریادها برای نجات جنگلهای زاگرس از رسانه های پایتخت شنیده شد:

جنگلهای مریوان هر شب کابوس

آتش می بینند!

به دنبال حجم وسیع آتش سوزی‌های منطقه و حضور خبرنگاران و بازدید میدانی از محل آتش سوزی‌ها از روز شنبه ۸/۸/۸۶۹ در رسانه‌های مختلف کشور از جمله ایلنا، مهر نیوز، آفتاب، بیان، ایران، همشهری و..... خبرها و مقالاتی در این باره به چاپ رسید. که تمامی آنها از عمق فاجعه خبر داده بودند. از میان آنها می‌توان به مقاله‌ای با نام (جنگلهای مریوان هر شب کابوس آتش می بینند) انتشار یافته در خبرگزاری ایلنا به قلم جمشیدیان اشاره کرد که شرحی کامل بر بحران آتش سوزی جنگلهای مریوان و سروآباد را منعکس نموده است: بود. در پایان مطلب آمده است:

چنانچه نسبت به نجات جنگل‌های زاگرس غرب کشور اقدامی صورت نگیرد، مرگ این زیست بوم بی‌نظیر که قدمت آن به میلیون‌ها سال قبل یعنی دوران سوم زمین‌شناسی می‌رسد حتمی است. نکند که غفلت ما سبب شود که زمانی فرابرد

بیار باران!

پس از گذشت ۴۰ روز از فصل پاییز شعله‌های آتش همچنان جنگل‌های مریوان و سروآباد را تبدیل به خاکستر می‌کند. آمار این آتش سوزی‌ها به عدد ۵۷۴ رسید. اینک چشم همه دوست داران طبیعت به آسمان خیره شده که قطرات باران قسمت‌های با قیمانده را از نابودی حفظ نماید. ادامه آمار آتش سوزی جنگل‌های مریوان و سروآباد را در صفحه ضمیمه ملاحظه فرمایید.

فرماندار مریوان:

آتش سوزی جنگل‌های مریوان

طبیعی است

"پیک بامدادی" یکی از برنامه‌های صبحگاهی رادیو سراسری جمهوری اسلامی ایران است. یکی از گزارش‌های این برنامه در صبح روز ۱۳۸۹/۸/۱۰ مربوط به آتش سوزی جنگلهای مریوان و سروآباد بود. در ابتدای این گزارش آمده است: "۳۰ سازمان مردم نهاد غرب کشور از دولت خواستند برای جلوگیری از تخریب جنگل‌های بلوط غرب ایران اقدام کنند. این سازمان‌ها از آتش سوزی‌های بی‌دری جنگلهای و قوع بیش از ۵۰۰ مورد آتش سوزی تنها در جنگل‌های مریوان و سروآباد کردستان گزارش دادند. با این حال فرمانداری مریوان می‌گوید که این آتش سوزی‌ها طبیعی است".

سید مهدی جعفری یکی از گزارشگران پیک بامدادی در این رابطه می‌گوید: "جنگلهای مریوان می‌گوید هم رئیس می‌سوزند. این را هم فرماندار مریوان می‌گوید هم رئیس منابع طبیعی مریوان و هم دوستداران طبیعت. آتشی که هم لانه سنجابها را می‌سوزاند، و هم دل مردمانی که برای فرو نشاندن آن، از صعب العبور ترین مناطق بالا می‌رونند".

در این گزارش آقای محمد کیانی فرماندار محترم مریوان و آقای مظفر فتاحی می‌گویند: "از محل آتش سوزی های روستاهای مریوان و سروآباد، که به کمک آنها شافتند و برای مهار آتش، خانه و کاشانه خود را ترک می‌کنند، تشرک کرده‌اند. آقای فتاحی گفته‌اند: "بیش از ۵ ماه است که در گیر این آتش سوزی‌ها هستیم. یک مقدار اعتبار کم به ما می‌دهند، و گرنه بیشتر پوشش می‌دادیم". آقای ناجی کانی ساسانی، مدیر یکی از انجمن‌های مرden نهاد گفته است: "مساحت این آتش سوزی‌ها تا ۳-۲ روز پیش ۱۷۰۰ هکتار بود".

البته آقای کیانی فرماندار مریوان این آمار را قبول ندارد. آقای محمد کیانی در این رابطه می‌گوید: "در ۸۳ موردي که در طول امسال اتفاق افتاده، از لحاظ مساحت نسبت به سال قبلش کمتر بوده و حدود ۴۰۰ هکتار بوده". فرماندار محترم مریوان در رابطه با علت آتش سوزی جنگل‌های مریوان می‌گوید: "با وضعیت کوهستانی و توپوگرافی جغرافی اینجا و تراکم جنگل‌کی که هستش، طبیعی است، شما این را نمی‌توانید

روزنامه همشهری:

۱۰۰ هزار اصله درخت کهنسال در

جنگل‌های غرب کشور در آتش سوخت

روزنامه همشهری در شماره ۵۲۵۴، ششم آبان ماه جاری گزارشی به شرح زیر در مورد آتش سوزی های مریوان و سروآباد منتشر نمود.

۴ ماه آتش سوزی بی وقهه در جنگل های مریوان

آتش سوزی در جنگل های مریوان همچنان ادامه دارد. این آتش سوزی ها که از اواخر خرداد ماه امسال آغاز شده تا کنون بیش از ۱۷۰۰۰ هکتار از رویشگاه های جنگلی را نابود کرده است. تراکم درختان جنگلی در هر هکتار ۴۰۰ اصله برآورد شده است. افزون بر این، هر هکتار از عرصه های جنگلی، زیستگاه هزاران درختچه و گونه گیاهی و جانوری است که بر اثر آتش سوزی های اخیر از بین رفته‌اند.

مدیرعامل یک تشكیل زیست محیط مستقر در مریوان در گفتگو با همشهری افزو: طی ۴ ماهی که از شروع این آتش سوزی می گذرد، فقط ۴ روز این آتش سوزی متوقف شده که ۳ روز آن به دلیل باران های موسمی در مهرماه بوده است. محمدناجی کانی سانانی گفت: کوچکترین حریق در زیستگاهی به وسعت ۲۰ متر مربع و بزرگترین حریق در رویشگاهی به وسعت ۴ هزار هکتار اتفاق افتاده و تا پنج‌ماه جاری ۵۳۹ مورد آتش سوزی در عرصه های جنگلی مریوان، سروآباد و جنگل های حاشیه جنوبی استان کردستان گزارش شده است که طی این آتش سوزی ها گونه های مختلف جنگلی عمدتاً از نوع بلوط - که عمر بزرخی از آنها بیش از هزار سال تخمین زده می شود - در آتش سوخته اند. زالزالک، نوعی بید جنگلی، بهن، توسکا، آزاد، کوکو، داغداغان، سرخدار، دیودار و گوجه و حشیاز دیگر گونه های شاخصی بوده‌اند که طعمه حریق شده‌اند.

این فعال محیط زیست درباره اقدامات اطفای حریق تصريح کرد: به طور کلی ۲ اکیپ ۵ نفره با تجهیزات ابتدایی با بودجه ۳۰ میلیون تومانی همه امکانات منابع طبیعی با این آتش سوزی ها در مریوان است که به رغم تلاش فراوان، عمل کاری از پیش نبرده اند. البته برای نخستین بار طی روزهای ۲۴ تا ۲۷ مرداده از هلی‌اکوپتر برای اطفای حریق استفاده شد که متناسبه به دلیل نقص فنی و ضعف مانور نتوانست در این زمینه موثر واقع شود. البته ماموران آتش نشانی در مناطقی که امکان تردد وجود داشت، وارد شدند. ماموران سازمان حفاظت محیط زیست هم به رغم آنکه وظیفه ای برای خاموش کردن آتش نداشتند از همکاری دریغ نکردند اما همه این تلاشها به دلیل نبود پشتیبانی و امکانات و تجهیزات، بی شمر ماند و آتش سوزی ها کماکان ادامه دارد.

دادنامه‌ی ۲۸ انجمن مردمی، برای نجات زیست بوم زاگرس!

بیانیه نشست هم اندیشی سازمان های غیر دولتی غرب و جنوب غرب کشور

به نام پروردگار هستی بخش
بی تردید زیست بوم زاگرس همانند سایر عرصه های کشور، عرصه ای است که بیش از پیش مدیریت آن نیازمند همکاری و خرد جمعی است و این امر بدون تعامل سازنده و مستمر سازمان های غیر دولتی دوستدار طبیعت و نهاد ها و سازمان های دولتی راه به جایی نخواهد برد.

وجود تنگنا ها و بحران های موجود، وجودان جمعی را بر آن می دارد که به دور از مرزهای سیاسی و جغرافیایی با تمام توان به رسالت انسانی، تاریخی و دینی خود بیاندیشیم و گام هایی استوارتر و شایسته تر در راه مدیریت عالمانه و پایدار طبیعت برداریم.

اکنون دیگر نمی توان دیده بر روی واقعیت ها بست و فرست های پیش رو را نادیده گرفت و بر مدار بی مسئولیتی و ونهادگی به سر آورده. از این رو سازمان های غیر دولتی حوزه زاگرس از سر مسئولیت و تعهد ملی و دینی، مصراوه از مشکل جدی به شمار می رود.

۱۸- پرهیز جدی از انتصاب انتصاب مدیران محیط زیست که یک مشکل جدی به شمار می رود.
۱۹- جلوگیری از گسترش نابودی زمین های کشاورزی به بهانه های واهمی.

۲۰- مدیریت منابع آب های زیرزمینی و سطحی و جلوگیری از استخراج بی رویه و غیر اصولی از آب های زیرزمینی.

۲۱- جلوگیری از گسترش منابع منابع آلاینده و مخرب در مناطق آسیلیب پذیر محیط زیست.

۲۲- توجه و پیشگیری از آمایش سرزین و امکان سنجی در همه زمینه های مربوط به محیط زیست.

۲۳- واجداری پایش و ارزیابی بروزه های تosome ای مناسب با توانایی ها و دغدغه های سازمان های غیر دولتی است.

۲۴- گسترش شدید آتش سوزی در جنگل ها و مراتع طی یک دهه اخیر و خصوصاً در سال جاری و در خواست تهمیه و تدوین طرحی جامع و برنامه ریزی منسجم و هدفمند برای پیشگیری از این حوادث زیست محیطی.

۲۵- مخدوش شدن هویت شبکه زیست محیطی و در خواست احیای مجدد آن.

۲۶- نداشتن مجوز مانع از حضور انجمن های زیست محیطی شناخته شده و فعال، در گردنهای ها نباشد.

۲۷- پیگیری تفاهم نامه سازمان حفاظت محیط زیست با آموزش و پژوهش در خصوص آزادی عمل انجمن های زیست محیطی در آموزش فرهنگ زیست محیطی.

۲۸- آموزش گستردگی در مبحث محیط زیست از طریق رسانه های جمعی خصوصاً رسانه های تصویری (فرهنگ سازی).

۲۹- فرهنگ سیاست گذاری ائمه جمعه.

۳۰- لغو صدور پروانه شکار در زاگرس حداقل تا یک دهه با توجه به افقر اوض بسیاری از گونه های جانوری.

۳۱- حمایت و حفاظت علمی و اصولی از گونه های گیاهی و جانوری در حال افقارا.

۳۲- حمایت از روش "تفکیک زباله در مبدأ تولید" در تمام استان های کشور و تعین این عنوان زیست محیطی به عنوان شعار سال ۱۳۹۰.

۳۳- توجه و پیشگیری از روش هایی که باعث نقصان زندگی سبز سقز (کردستان) می شوند.

۳۴- حمایت از روش هایی که باعث نقصان زندگی سبز خرم آباد (لرستان) می شوند.

۳۵- انجمن زنان زمین و تosome ای از این انجمن زنان زمین (کرمانشاه) می شوند.

۳۶- انجمن انسان و زمین (کرمانشاه) می شوند.

۳۷- انجمن سبز پراو (کرمانشاه) می شوند.

۳۸- انجمن زنان زمین (کردستان) می شوند.

۳۹- انجمن زنان زمین (کردستان) می شوند.

۴۰- انجمن زنان زمین (کردستان) می شوند.

“زىنگە پارىزى لە گوندەكانى ناوجەي مەريوان” (۳۹)

ناساندىنى ژيان و ژينگەي گوندى چۆر

كاني سيف-قىلاخ-ھەنگەزەلە-چالاۋ-قەلەبەردىيە بهزادى ۲۹۵۰ متر- حاجى بايزىرى - سېلىتەن و گىرددەلەن و هەندى...). قانىعى شاعير كە سەرددەمانىتىك لهۇي ژياوه؛ بەم جۆرە وەسفى دەكتات:

گىرددەلەن ھازىدى سەيلى دىارە
ھەمووى لە ھىممەت سەخاي بەھارە
حاجى بايزىرى بى غوسە و خەتەر
كەشىدەي گولان پىچا دەورى سەر
قەلەبەرد بى دەرد ھەل ئەدا بەيداخ
كۈنه ھەوارگەي يارى پە دەماخ

لە داۋىتى پەگۈلى ئەو كىوانەدا ئاڭلارى بە دەستى خەلکى ناوجە لە بۇۋانە وەدىيە، يەك لە ناوندە ھەرە گرنگەكانى بەرھەم ھىنانى ھەنگۈئى سرووشتى گوندى چۆرە. بى زۆر لە باغانى گۈزى، كە مىژۇويەكى ۰۰ عسالەي ھەيە، دىمەن ئىكى جوانى داوه بە ناوجەكە و چوون داھاتىكى گشتىيە، شانوئىكى جوانى پىكىكە و ژيانە، كە بە نسبەتىكى يەكسان لە بەينى دانىشتۇانا دابەش دەكرى. (پەلکەكەي چىار) يەكىك لە گەورەتىرين و بەتمەن ترىن و دەگەمن ترىن دارەكانى ناوجەي مەريوان، كە تەمەن ئىكى ۰۰ عسالەي ھەيە، ژوانگەي ئاشقانى سرووشتى چۆرە لە دامىنى بەپىزى قەلەبەردا. لە سامانە كىشتۇكالىيەكانى چۆر ئەتوانىن؛ گە نم، جۇ، وىنجە، شەھەر، نۇك، تەماكۆ... لە باخات وەكۈو: قەسى، قۆخ، گۈزى، ھەلۇۋە، ھەرمى، بادام، گۈپىش، ھەنجىر، سيف، تۇو، ھەنگۈرۈۋە... ھەر وەھا سەۋىزى كارى ناو بېين. ھەبوونى بىرىكى زۆرى دار قەزوان بەرھەمېكى ترى ناوجەكەيە، كە بە ھىيمەتى خەلک بىنىشتى چاكى لى ئەل دەگىرى. ئاسەوارە مىژۇويەكەن؛ وەك: قەلە شىيان-قەلە خەزىنە- چەلەخانە- بەرددە رەشان، لەم ئاخىنەدا بە دەسىسەتى تاقمىكى ئاسەوارەز تەخربى و كاول كران، ئىستە بىيان خاشتى چەندىن سالەي تىدايە و ھەر وەھا گۇپستانەكانى قەلەغا-شىيخ برايم-قەلە شىيان- زيارەتە خوارىنەن- ھەشىيان- حاجى بايزىرى - دارستانى مەرقەدى موسەنېف- باس لە مىژۇويەكى دوورو درىزى ...

كە مندال بوم بە لوتى خۆي مەسارى ژينمى گۆپى ھەر لە سەرددەمانى زوودا، وەك وترا چۆر بىنكەيە كى خۇپىنەوارى بوبە تا ئىستاش لاوان لەم بوارەدا خۆيان لە ھىچ چوارچىوە كەدا قەتىس نەكىدووھە بۇ بەرھە پىش چوونى زانست و فەرھەنگ و ئەدەب و خزمەتگۈزارى گەل، زىاتر ھەمەل ئەدەن. بۇ نەمونە ۳۰ كەسى مامۆستايى قوتاپخانە كان، ۳۵ نەفەر خۇنىدكارو ژمارە كى بەرچاۋ تا پلەي دوكتۇرا گەيشتۇون(ھەر لە دەيە كانى ۴۰ دادا خۇپىنەوارى زانكۆي ھەبوبە). لە بوارى ئايىنى شەھە كۆمەللى بەرچاۋ فەدقىيە كەيە. پەرتۇوک خانە كەشى بە نىوئى قانىع، ۷۵۰ بەرگ كىتىيە كە ئىستە لە بەرددەستدىيە.

گوندى چۆر، بەم مىژۇوھە، دەكەويىتە ۲۰ كىليوومىتىرى باشۇورى رۆزەلەتلى شارى مەريوانە، كە بەرزايدە ۱۳۰ مترە لە زەريابە. ۱۳۰ بەنەمالەيەو ۷۰۰ نەفەر دانىشتۇوى ھەيە، بەلام چەندىن بەنەمالەشى لە شارا نىشتەجى بۇون. ئاوايەكانى دراوساى بىرىتىن لە: نەنە، مۇگ، شارانى، سەركەل، خىرباتاباد، شىيخە كۆپەرە، دەرى، بلچەسۈر، ئەلمانە، كەمتر دېھاتىك لە ناوجەكەدا بە بان او بەرىنى چۆر، كىلىڭە و مەزراو لەھەرگاۋ بۇورە(مەرتەعى) ھەيە. دروست لە نىوانى ئە ئاوايىانى سەرەتەدەيە. ھەر بە بۇنەويە كە لە جۆم و رووبارو كەزۇ كىيۇ، دارو دەدون و باخاتى زۆر كەل كەر دەگرىت. يەك لەوانە سرووشتى جوان و رازاوهيدە كەندا ئە ئاوايى چۆر، لانى كەم؛ ۶۵ كانى پە ئاو بۇنەتە ھۆي تىراو كەردن و رازاندەوەي سەيرانگاكانى جوانى ناوجەكە: وەك: باخ ئەلىس - سىرەمېرگ- كانى كولانە - كانى پلۇور - كانى ميرالى - چەلەخانە موسۇنیف چۆر - ناو گۈپىزە كان - سۆۋەرە- چالاۋ- خىرالى- شىيخ برايم -

ئەو سەرچاوانە لە سەر ھەردانى فرمىسىكى چاوى جوانە مەرگانى نەرگىسى چاۋاڭ دەمەو بەھاران كە ئەپوین لە لاي دەشتە كۆسەران چاوى جوانانە كە توونە بن گەل نىشانمان ئەدا گەردوون لە سەر چەل (موسەنېفي چۆرى- ورگىپ ھەۋار)

لە باشۇورى رۆزەلەتلى ناوجەي سەرسەزو رازاوهى مەريوانا كىيۆكى بەفرىنى لوتىكە بەرزاى سەرە سەپما سېپى و خۆش روو خۇ ئەنۇيىنى. ئەو دىمەنە خۆش و بەرزا، كە بە رەمىزى خۆپاگرى بەناوبانگە، قەلەبەردا. لايەنى رۆزئاۋاي ئەم چىا سەركەشە، وەك پاسەوانى بەھەيەت دەرۋانىتە سەر زىيەرلى خۆش ھەيەت و مەزراكانى دامىنى. ئەو چىا گەرەنەتكەشە لە سەدەكانى دەھەمما[دەوروبەرى سالى ۹۵۰ كۆچى مانگى] لە لايەن حاكمى ناوجە كە (ھەلۇخانى ئەرددەلەنەوە)، دەدرى بە كىسايەتىكى ئايىنى بە ناوبانگ بە نىوئى مەللا ئەبوبە كرى موسەنېفي چۆرى، كە بە بۇنەي دانانى كىتىي زۆرە و تەسىفاتى ئە ئاوايى موسەنېفيان پى بە خشىوە(دانىرى گەورەتىرين كىتىي فيقەي ئىسلامى "وضوح" و ھەشت كىتىي تر كە ماون و بېرىكىشىان فەوتاون). ئەو زانايە ھەر لە بىنارى كىيۇ حاجى بايزىرى، چۆر ئاوى دەدۋىزىتە وە بىنائى دوو بابەت دادەمەززىنى. يەكەم: گوندىكى خنجىلانە بە ناوى چۆر؛ دووهەم: بىنات نانى ناوهندىكى خۆيەوارى، كە لە سەرتاسەرى كوردىستان و پتە، جىڭە پەنجەي دەھەن بە نىشتمانە كەمان. ئېرە ئەلە كانى خۆي بەھەر ئەدەن بە نىشتمانە كەمان. ئېرە ئاوايى ھېنديك دېنин كە بە رەچەلەك و بە شوپەن دېنەوە سەر موسەنېف: مەلا جامى چۆرى، كە چووه بۇ مەھابادو مامۆستا ھېمەن، شاعيرى گەورە كورد، نەوهى ئەمە - مەلولەوي كوردىتاوه گۆزى)- يېخودى شاعير - شىيخ مۇھەممەدى خال - سيد حسن چۆرى و هەندى. لەم ناوهندى خۆپەوارىيەدا گەلەك بىاوابى بەنرخ ھەلکەتەوە، يان لە چۆر ئىشتەجى بۇون. بۇ نەمونە(قانع) شاعير لەھۆي گەورە ئەبىي و خۆي دەلى: هەزار دەھەمەت لە ئارامگاھى بەرزا سەيدى چۆپى

خوبندکارو ڙینگه

دانا لهنجاوایی ★

دریژه‌ی بابه‌تی "ناساندنی ژیان و زینگه‌ی گوندی چور.....

ناوچه که ئەکات. له سەرچۆر ئەم جۆرە
گیانلله بەرانە؛ بۇنیان ھەيە: ورج، خووگ، ریبوی،
کەل، بىزە كیپى، چەقەل، سەمۈرە، كە،
كەروپىشىك، كۆتۈرۈ... بە هوئى شەپى داسېپاۋو، راۋى
لىرى روھىدە، هەندىكىيان ناوچە كە باي چۈل كەدووه
ھەندىكىيان بەرەو نەمان دەچن. جىڭەسى ئامازىيە بە
ھېيمىمەتى لەوانى دلسۈز ھەلەمەتى بەرگىرى له راۋى
مال ويرانكەر دەستى پى كەدووه ھەر وەك
دىارىدەيە كى زۇر ناشىرین لىپى دەرونان. له ناو
دارستانە بەرلاۋە كانى چۆر(٤٠٠ عەكتار) ئەم دارانە
ھەن: مازوار-بەرپاۋار-كىكىف-وپۇل-قەزوان-چوالا-
گۈپىز-ۋزم-لى - گىسەجار-پەلک-چنار-ھەرمى
كىپىلە - دالىت - تەنگىس - تەلۇوك - شىلان -
شرب - بناوه-ج-گەون-بلاڭ-مەلەم و ...
ھەرروھە چەندىن گول و گىاي بۇن خۇش و دارووبي
وەك ئەمانەت تىدايە: زووفا-وەنەوشە - گولىخى -
قەيتەران - ھەزبىن-خۇزە-دوسسۈرە كە-كىيواڭ -
چاۋىشە-دۇوشانە-پىچىك-ریواس-مەنى -
بەرzelنگ-پىلل-سۈورەبىنە-بۆزانە-مەرزەنگووش -
قاراچك-بۇومادران-نەرگەسە-سۆسەن-سۈلان -
گۈنۈر-شەوبۇ-شىرىن شاتەرە-بىزە رىشە-پۇنگە -
نەعنە-گەزىنە - سمل - كاشمە-سالىمە - گۈزبان -
تۈلە كە-رەكىشە-ھاز-بناوه تۆم-بەلەك-پىشۇك و
... گوندى چۈر، لە بەرق و تاۋو تەلەفۇن اۋ تەرە
ھادى، جادەت ئىسفالت و... كەلک وەر ئەگرى. بەلام
چەمى ناو دى بە هوئى پىس بۇنى بە پىشاۋى
مالان، دىمەتىكى ناشىرینى بە زىنگە كە داوه بۇنى
ناخوشى لى بىلە ئېبىتىوه، كە دەيىتە هوئى بىلە
بۇونوهى نەخوشىن كە پىۋىستە بەزۈۋى
چاراھەسەرىيکى بىرى. لىرەدا جىڭەسى خۆيەتى سوباسى
ئەن قوتايى بەریزانە(كچ و كورى) دەورەتى راھنمایى
بىكەم كە لەم سى سالەت ئاخىدا ھەممو ساڭىك لە
ھەلەمەتى پاك كەرنەوهى زىنگەدا بەشدارىيان
كەدووه كەردىغانە بە نەرىتى. قوتابخانەتى
سەرەتايى گوندى چۈر لەبىر كۆن بۇون و دارماۋى
قەفولى راگۇزىنى بېئراۋو. گەرجى لە كاتە دىيارى
كراوهە كە تىپەرىيە، بەلام ئىمە ھەر بە پەلە
چاۋەپۋانىن. گوندى چۈر لە بوارى وەرژى دا
تاتانەواوى زۆرى ھەيە پىداۋىستىكەن دايىن
نەكراون.

بکهونه بهره‌دهو گرنگترین مانه‌وهی مرؤژ بدن له چوارچیویه ژینگه‌یه کی تمدروست و خاویندا چونکه ثهو ککل و هاولتیانه که به شیوه‌یه کی زانستیانه تیکیدین لهو مهترسیانه ژینگه به باشیش دهتوانن ههول و کوششی خویان بخنه گهر له پینار پاراستنی ژینگه‌یه لاته کیان و جیهاندا. جا خوینیدکاران دهتوانن هاولتیان ناکادار کهنهوه له مهترسیه کانی ژینگه و ری بگرن له ههمو روپتاره دژ به ژینگه‌یه کان و هرودها روئیکی سفره‌کیان بیت له چاودیریی ژینگه و هوشیارکردنهوهی خدلکی له قمیرانه که کومدلگای کوردی تووشی بوروه که دژ به ژینگه نهخام دهدرت. بیگمان دریزه‌ی ژینی کیانداریک به شیوه‌یه کی سیستماتیک بهستراودتهوه به ژیانی دیکه گیانداره کانهوه. تیاچونی بهشیک له دارستانی به گیانله‌بهره کان و هرودها تیاچونی بهشیک له دارستانی که مبوونهوهی شانسی ژیانی دیکه گیانداران. ئیمه‌ی خدلکانی باشوری جیهان (جهان سوم) له شوینیکدا نهشین که که مترین بایخ به ژینگه نهدریت. بیشک له گمر تیاچونی ژینگه و دارستان و نازهله کان زقوق و خوینیدکاران تیاچونی ژینگه و دارستانی دهکه‌پرتهوه. چونکه هرودها که پیشتر ناماژه کرا له سیکلیکی سیستماتیکدا تیاچونی دارستان یانی که مبوونهوهی باران و که مبوونهوهی باران یانی تیاچونی دارستانه کان. نه بی خوینیدکار و هکو و هرکنیکی گوره‌ی سه رشانی تم مهترسیانه به شیوه‌یه کی تاشکراو نهیینی، عیلمی و عامی، تاییه‌ت و گشتی، یینسانی و نایینی، بخ‌لکی رون بکاتهوه، له زانکویش به نووسینی نوسراوه زانستیه کان و لیدانی روژنامه و کوکشار ... له کومدلگای به زمانی زگماکی خملکی و له شوینی تیاچونی دارستانه کان به بونی خویان بخ یارمه‌تی دل‌سوزانه ژینگه، بخ به روشه کردن له دایکی پاسته قینه هه مومنان یانی (سروشت).

نالفرید وایتهد (Alferd North Whitehead) ۱۸۶۱ تا ۱۹۴۷ ز) فیلمسوفی گهوری بریتانیایی نهانی: "نهنیا هوییک بُو شوه‌دی که بلین زانکوکامان و خویندکاره کامان بُو چی بونیان ههیه ثه‌ویش شهودیه که رازانست و راسته‌قینه (علم و حقیقت) پهیوند بدهن به زینی کومله‌لگاوه". ثایا سوتاندنی دارستانه کان راسته‌قینه نیه و ثایا خویندکاره کان توانیوبانه مهترسیه کانی ثم هه‌قیقه‌ته پهیوند بدهن له گهمل زینی کومله‌لگادا؟ شه‌گمر ولام نه‌ریه له روانگی شه و فیلمسوفه‌وه بونی خویندکار له زانکو بونی زانکو له کومله‌لگادا بیباشه‌خو نه‌بونی باشته. له ولاتنی پیشکه‌وتور زانکو ته‌نیا شوینی خویندن نیه، به‌لکه جینگایه که بُز راهینانی مرؤثایه‌تی و شوینیکه بُز په‌رورده‌کردنی بیروای گشتی. به‌لام لای نیمه زانکو شوینیکه و خویندکاریش ته‌نیا گرفتیکه بُز دوزینه‌وه پیشیه‌یک!!! نیمه له زانکوکاماندا هه‌موو تیوریه کي زانستي (مکاتب علمي) ده‌خوینن و له هه‌موو ولاط و نته‌وه و زینگه و شاره کانی جیهان تاکادر ته‌بینه‌وه، جگه له زینگه خومان و هیچ خومانی بُز هیلاک ناکین!!! ثممه همراه شه و کیشیده که (جهواهر لمعل نه‌هر، سالی ۱۸۸۹ - ۱۹۶۴) یه‌کیک له ربیه‌رانی تازاده‌جوازی هیندستان به ناوی کیشیده بنره‌هتی و سه‌ره‌کیی ولاتنی دواکه‌وتور ناوی لی دهبات یانی (بیگانه‌بون له‌خو) و ته‌نیا سارپیزیکی بُز ناسرانده‌وه که‌ی گه‌پانه‌وه بُز خومان و بایه‌خدان به مرؤثایه‌تی و شنگه‌ماست خومانه... □

به لام خويندکار چون همتوانی به شداری بکات له پارستنی
ژینگه و به رگری بکات له تیاچوونی؟ خویندکار چاوی
تیئی کومه لگایه و، دسته کان بق نه و دریز ده کریته و،
پرده کان له سفر پینگه نه و شهروخین و بردکان رو به
نه و نه اویشن، کوابوو تیاچوونی شوینی زیان به واتای
نه و ده ها ویشن، که ای او تیاچوونی شوینی زیان به
نه و ده ها ویشن، که بهر له هه مه کمیک به پرسی نه کاره
خویندکاره. به لینکولینه و دیدک له سفر تیزی خویندکاری
پایاننامه دانشجویی) خویندکارانی کوردی زانکوکانی
تری نیران به تاییهت تاران نیشانی داوه که
خویندکاره کاغان دور که توونه تمه و له بارود خی ژینگه و
دارستان و نازله کان و شارو دیکانی کوردستان و نه مه ببوه
به هوی بیگانه بونی نیمه له گهله شوینی زیگاندا و
خافلبوونی بیرو بچوونه کاغان سه بارت به خومان و
ژینگه که مان. و نه گهه خویندکاران و دکور شاوره شنکه ره

چیروک بۆ مندالان....

جو لانه

خاطرات کودکی
زیباترند!

اولین روز دبستان باز گرد، شادی
شیرین دوران باز گرد. باز گرد ای
خاطرات کودکی، بر سوار اسب
های چوبکی. خاطرات کودکی
زیباترند، یادگاران کهن باقی ترند.
درس های سال اول ساده تر
بود، آب را بابا به کودک داده بود.
مانده در گوشم صدایی چون
تگرگ، خش خش جاروی بابا
روی بر گ. هم کلاسی های من یاد
کنید، باز هم در کوچه فریادم
کنید. کاش هر گز زنگ تفریحی
نبود، جمع بود و کاش تفریقی
نبود. ای دبستانی ترین احساس
من، باز گرد و مشق ها را خط بزن.

ارسالی توسط: محمد امین حیدری

به ردیکی گهوره له سەر پشتی ئەم گورگه لا بردوه، ئەلیم
له بەر ئەوهی من گیانی ئەم رزگار کردوه ناییت بمخوات.

مراوی تۆزیک راماو بپیک بیری کردوه، وتی: من تا ئەو
بەردە نەبینم، ناتوانم رای خۆم دەر برم، گورگ وتی: کام
بەردە؟ مراوی وتی: ئەو بەردە وا کەوتبوه سەر پشتی تو
گورگ و کەرویشک و مراوی بەرە شویی بەردە کە
ریکەوتەن. کاتى گەیشتنە ئەو شویینە، مراوی بە
کەرویشکە کەی وت؛ تادەی بەردە کە بە ج شیوه يەک له سەر
پشتی مام گورگ بوبو، هەر بە جۆرە بیخەرەو سەر پشتی.

کەرویشک وتی: هو برا تۆ بەتالى! ئیستەنە بەزانە بەردە کە له
سەر پشتی مام گورگە. گورگ وتی: کەرویشک سەرنجى ئەم لاو
وا بەزانە ئەو بەردە له سەر پشتی منه. مراوی بە ئەسپاپى بە
گوئى مام گورگى چىاند: ئەوهى من ئەلیم ئەنجامى بەدە با
کەرویشکە کەت بۆ حەلّ بکەم. گورگ چووھ پەنای
بەردە کەوھو کەرویشک، بە ماندوو بوبونیکى زۆر، بەردە کەدە
تىلاندە سەر پشتی گورگە کە. گورگ کە له ژیز بەردە کەدە
ئەینقاند، بە مراوی وت: ئەوا زانیت کە بەردە کە چۆن له سەر
پشتی مەندا بوبو، ئیستە تەكىرى ئەم سکە برسى منه بکە.

مراوی داي له قاقای پىكەنین و وتی: هەر چەند تۆ زۆر
برسىتە بەلام، من ئەلیم؛ سزاي گيان لەبەرىيکى بىن بەلەن،
ئەوهىيە کە هېچ كەس يارمەتى نەدات! مراوی ئەمەت و
لە گەل كەرویشکە کەدە، لەو شویینە دوور كەوتەوە. لە رىگا،
بە كەرویشکى وت: بۆ بە گوئى من ناكەيت و ئەلیت؛ و
بەزانە بەردە کە له سەر پشتی داي؛ ئەی ساويلكە! ئەگەر ئەو
كارهەت نەكىرىد، ئیستە هەر دووكەمانى خواردبوو.

کەرویشکىش کە زانى له هەلەدا بوبو، بە پىكەنینەو وتی:
ئەی هاوار من چەندە ساويلكە بوبوم. ئاي له من چەندە
ساويلكەم!!.

نوسيينى: مەھمەد رەزا مەھمەدى

وەرگىپ: ئەمین عەزىزى

لە پەناي تەپۇلکە يەكى پۆ سەۋەزەلەنى، كەرویشکىش
خەرىكى گەمە كەدن بوبو. لە ناكاۋ، نالە نالىپك ھاتە گۆيى،
كەسيپك داواي يارمەتى دەكەد. كەرویشک سەرنجى ئەم لاو
ئەو لاي دا، تەماشى كەد، گورگىك لە ژىز بەردىكى
گەورەدا گىرى كەرددوو و ھەرچى ھەۋل ئەدا، ناتوانى خۆى
رزگار بکات. مام گورگ، ھەر كە زانى كەرویشکىك لەو
تىزىكانەيە، ھاوارى كەد: هۆ كەرویشکى دلۇقان! ھەر لە ژىز
ئەم بەردە دەرم بىنە.

كەرویشک ويستى بپوات يارمەتى بەتات، بەلام بىرى
كەرددوو؛ نە كا رزگارى كەم و بمخوات! گورگە دووبارە
هاوارى بەر زەر كەرددوو: بۆ خاترى خودا، دەممە بى بکە، ھەر
دەرم بىنە. كەرویشک، بەزىمى بە گورگە كەدا ھاتەوە، بە ھەر
زەممەتىك بوبو بەردە كەدی لە سەر پشتى گورگ لابىد. بەلام
ھەر ززو داواي كارە كەدلىيەت، لە تەرسا خۆى
گەيانەتىو كولانە كەد. مام گورگ، کاتى كە لە دەست ئەو
بەللاي رزگارى بوبو، كەوته شوين كەرویشکە كەد بە خۆى
وت؛ تەماشا چ كەرویشکى زىنگە! بەلام من ئەمەندە لە بەر
كۈلانە، دائەنىشىم، تا دىتە دەرەوە. ماوهىيەكى زۆر رابىد،
تاڭرە كە بىرىسى بوبو، بى ئاڭا لە ھەموو شتى، لە
كۈلانە كەي ھاتە دەرەوە. گورگە، بى سى و دوو، پەلامارى دا
و گىرتى. كەرویشک كەوته هاوار و داوا وتى: ئەگەر من
بىخۆى، ئېتىر كى يارمەتىت بەتات؟

گورگ وتى: وس بە؛ چەند چەركە يەكى تر، تۆ ئېتىر نەماوى!
كەرویشک وتى: هېچ گيان لەبەرىيکى باش، كەسيپك
ناخوات كە گیانى ئەوی رزگار كەرىپتەن. ئەگەر بپوات بى
ناكەيت، با بپۆن لە مراوی بېرىسىن. ئەو، گيان لەبەرىيکى بە
ئەزمۇونە، خاس و خراب لېك ئەداتەوە. مام گورگ وتى:
باشە من ئەپرسىارە له مراوی ئەكەم، بەلام ئەگەر و لامى
دەخوازم بى نەداتەوە، ھەر دووكەتان ئەخۆم.

گورگ و كەرویشک، كەوتنە رېگە و داواي ماويەك
گەيشتنە لاي مراوى. گورگ بى سلاو و ھەوال برسى چووه
پىشەوە وتى: ئەم كەرویشکەم له بەر كۈلانە كەيدا گىرتووە،
ئەمەوی بىخۆم، تۆ ئەللىي چى؟ كەرویشکىش وتى: من ئەمەو

شب زنده داری در میان دود و آتش!!

به نام خالق طبیعت و زیبایی‌ها

اعضای انجمن سبز چیا!
با سلام

آنچه امسال بر سر جنگل‌های کردستان و بالاخص مریوان و سروآباد آمد، امری نیست که از یاد هیچ شهروندی پاک شود، امری است که وجودان های بیدار را ناراحت کرد و چه کسانی با وجودان تر و ضمیر پاک تر از دوستانی که گرد هم آمدید و الگویی زنده و عملگرا در جغرافیای کردستان و ایران و جهان شدید. به گرمی دستانان را می فشاریم و خستگی هایتان را ارج می نهیم. شب زنده داری در میان دود و آتش بدون هیچ چشم‌داشتی کاری نیست که از عهده هر انسانی برآید، اما شما کاری کردید که از هر لحظه شایسته تقدیرید و چه زیبا، سبزی چیاهای کردستان را مراقب بودید. ما مردم روستای دره ناخی وظیفه خود می دانیم که از خستگی‌ها و زحمات سبز شما در مهار آتش‌سوزی‌های اخیر در مریوان و سروآباد و آتش‌سوزی‌های اخیر روستای دره ناخی تشکر کنیم. شما عزیزان باید بدانید که کارهایتان نه تنها مایه مبارکات خود و توشه بزرگ برای آخرت است، بلکه مایه افتخار تک تک شهروندان مریوانی و کردستانی هست و خواهد بود. امیدوارم تمامی اعضای انجمن و دوستان و مراقبان این طبیعت زیبا در کار خود موفق و همچنان با دوام باشند. در پایان ذکر این نکته ضروری است که اگر حفاظت از طبیعت و جنگل جزء وظایف تعریف شده انجمن سبز چیاست با افتخار، تمامی مردم روستای دره ناخی را نیز انجمن سبز چیایی بدانید.

چاوه‌ریم به هار بیته‌وه!!

وا هست مه که، که ده توانی

بمسووتیئنی،

چل و گه لام لی بکه بیته‌وه و بمخنکینی،

گهر له خوت و له من و له نیشتمان،

بیزاری تو، بیماری تو!

من دار به رووم،

سه‌دان ساله لهم جیزوانه،

له سه‌ر پیم و راوه‌ستاوم

به دووکه‌ل و به ژاری تو

ناخنکیم و نه خنکاوم

چاوه‌ریم به هار بیته‌وه،

نیشتمان بخه ملیته‌وه

جاریکی تر تاهیر توفیق

"بولبول به هاره" بلیته‌وه

به ده‌نگی ماجی دلداران

که دین له لادی و له شاران

قهقهه‌س ئاسا هه‌ل ئه سمه‌وه!!

شماره تماس: ۰۹۱۸۵۱۵۲۴۸۸

- از مدیریت تالار قصر میخواهیم زیاله‌های ریخته شده جلو تالار را، به حال خود رها نکنند.

(کریمی)

- از اعضا انجمن سبز چیا خواهش می کنیم، نشیریه‌هایشان را در سطح دیبرستانها هم پخش کنند.

(سمیه پیر خضرانیان)

- از شهرداری مریوان سپاسگزاریم که اجازه می دهد مردم آسفالهای کهنه را، جهت ترمیم کوچه‌های مخروبه شهر جایه‌جا کنند. چون متساقانه شهرداری خود از آسفالت بیشتر کوچه و محلات شهر سر باز می زند.

(علی فتحی)

- قوربانی هله‌متی ماندوونه‌ناسانه‌تان بهم، رؤله‌کانی چیا. سه‌ری ریز و دهستی تختراهم له سه‌ر سینه بؤتان. یه‌وه هه‌ور و باران ناسمانی بؤ چیا کانمان.

(ئە‌حمد موسه‌نه‌فى)

ماهیگرانی که مجوز قانونی از اداره محیط زیست برای صید ماهی از دریاچه زربیار دارند، بدون رعایت ساعت و زمان صید، تمام ماهی‌های دریاچه را در محوطه کوچکی محاصره نموده و خارج از قاعده صیادی می‌کنند. همچنین این صیادان زیاله‌های خود را به طرز نامناسبی در دریاچه و محیط اطراف می ریزند. لطفاً اداره محیط زیست و سایر مسئولین رسیدگی نمایند.

(عرفان شیرزادی)

جدید ترین پوشش نماهای داخل و خارج ساختمان

- زیبندی نمای داخل و فارج ساختمان

- عایق حرارتی و میتوتی

- اجرای آسان

- قابلیت شستشو

ئارژنگ

آدرس: سه راه بعزمیستی دفتر تزئیناتی و دکوراسیون ئارژنگ

۰۹۱۸۳۷۴۸۴۴۶ - ۰۹۱۸۸۷۶۴۸۴۱

Email:arzhng_m@yahoo.com